

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w rozpoznaniu wniosku z dnia 26 listopada 2018 r. odmówił I. P. (1) prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 2017 r. poz. 2336 ze zm.) bowiem w okresie dziesięciolecia przed założeniem wniosku o przyznanie renty rolniczej wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego 5 letniego okresu ubezpieczenia, a jedynie okres 3 lat 5 miesięcy i 26 dni od 1 czerwca 2015 r. do 26 listopada 2018 r. Dodatkowo w uzasadnieniu decyzji wskazano iż w załączonym do wniosku o rentę kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wnioskodawczyni wskazała, że w okresie od 12 lutego 2013 r. do 11 sierpnia 2013 r. tj. 6 miesięcy pobierała zasiłek dla bezrobotnych z powiatowego urzędu pracy, jednakże na potwierdzenie powyższego nie przedłożyła żadnego dokumentu. Wskazano jednocześnie, iż udokumentowanie tego okresu stosownym zaświadczeniem z powiatowego urzędu pracy nie będzie skutkowało udowodnieniem wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno –rentowemu.

/decyzja k. 25 akt KRUS, postanowienie o sprostowaniu decyzji k. 28/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła I. P. (1), domagając się zmiany przedmiotowej decyzji poprzez ustalenie że przysługuje jej prawo do renty rolniczej. W uzasadnieniu swego stanowiska skarżąca podniosła iż KRUS niezasadnie przyjął, iż dla ustalenia prawa do renty w jej przypadku zasadne jest przyjęcie wymaganego 5 letniego okresu składkowego o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zdaniem odwołującej jest ona osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, a niezdolność powstała u niej w wieku 20 lat, a nie jak przyjął organ rentowy – po ukończeniu przez nią 30 roku życia. W związku z tym dla ustalenia okresu składkowego zasadne będzie wyliczenie oparte na treści art. 21 ust. 2 pkt 2 wskazanej ustawy a więc okres dwóch lat, a nie pięciu jaki przyjął organ.

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na powyższe Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w Ł. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazano, iż z dokumentacji posiadanej przez KRUS wynika iż I. P. (1) była uznana za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym w okresach pobierania renty od 1 kwietnia 1998 r. do 30 kwietnia 2005 r. i od 1 października 2005 r. do 30 listopada 2012 r. Wiek 20 lat ukończyła (...), wiek 30 lat – 14 czerwca 1994 r. Podczas trwającego od 2013 r. sporu sądowego toczącego się na skutek odwołania I. P. od decyzji z dnia 10 stycznia 2013r. odmawiającej ww. prawa do renty na podstawie art. 21 ust. 1 i ust. 5 ustawy wobec braku uznania jej za osobę niezdolną do pracy, na żadnym etapie postępowania skarżąca nie była uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym. Roszczenie skarżącej zawarte w odwołaniu od decyzji jest zatem bezpodstawne. Zdaniem Prezesa KRUS w oparciu o posiadane dokumenty nie ma podstaw do uznania, że I. P. jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, a niezdolność ta powstała u niej w wieku lat 20.

/odpowiedź na odwołanie – k. 52-53/

Na rozprawie w dniu 22 lipca 2019 r. ustanowiony w toku procesu pełnomocnik z urzędu wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zawieszenia postępowania w sprawie do czasu zakończenia postępowania przed Sądem Najwyższym, toczącego się w skutek odwołania wnioskodawczyni od decyzji z dnia 29 stycznia 2013 r. odmawiającej jej prawa do renty rolniczej w związku z brakiem orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy. Pełnomocnik KRUS wniósł o oddalenie odwołania i wniosku pełnomocnika wnioskodawczyni.

/stanowisko procesowe stron - protokół z rozprawy z dnia 22 lipca 2019 r. - 00:01:26 -00:09:13/

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 zawiesił postępowanie w sprawie.

/ postanowienie k. 76/

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy podjął zawieszono postępowanie.

/postanowienie k. 90/

Na rozprawie w dniu 15 lipca 2020 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu i oświadczył, iż koszty te nie zostały pokryte ani w całości ani w części. Pełnomocnik KRUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 15 lipca 2020 r. – 00:00:22 -00:02:41/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

I. P. (1) urodziła się w dniu (...) Wnioskodawczynie pracowała w gospodarstwie swoim i męża jako rolnik.

/okoliczność bezsporna/

I. P. (1) w dniu 26 listopada 2018 r. złożyła w KRUS wniosek o ustalenie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Wniosek o rentę złożyła jako 54 letnia osoba.

/ wniosek k. 1-6 akt KRUS, bezsporne/

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 grudnia 2018 r. odmówiono wnioskodawczynie prawa do wnioskowanego świadczenia wobec z niespełnienia przez wnioskodawczynię warunku posiadania 5 lat ubezpieczenia społecznego w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę.

/Decyzja k. 25 akt KRUS, postanowienie o sprostowaniu decyzji k. 28/

W postępowaniu poprzedzającym wydanie wskazanej decyzji wnioskodawczynie nie była badana przez lekarza rzeczoznawcę KRUS ani Komisję Lekarską celem potwierdzenia niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i okresu jej powstania.

/ bezsporne dokumentacja medyczna załączona do akt KRUS/

Wnioskodawczynie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresach od 1 stycznia 1988 r. do 30 czerwca 1998 r. oraz od 1 czerwca 2015 r. do nadal, co stanowi okres 3 lat, 5 m-cy i 26 dni (1 czerwiec 2015-26 listopad 2018) w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku (27 listopad 2008- 26 listopad 2018).

/ zaświadczenie k. 6 -11 akt KRUS,, wywiad ubezpieczeniowy k. 19-akt KRUS, karta zasiłku chorobowego k. 20 akt KRUS/

W okresach od 1 kwietnia 1998 r. do 30 kwietnia 2005 r. i od 1 października 2005 r. do 30 listopada 2012 r. I. P. (1) uprawniona była do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

Wnioskodawczynie nie kwestionowała decyzji przyznających jej prawo do renty za te okresy w zakresie stwierdzonej w nich pierwotnej daty powstania niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/ dokumentacja w aktach KRUS/

Brak prawa do renty ubezpieczonej od 1 grudnia 2012 r. wynikał z nieuznania wnioskodawczyni za niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym przez Komisję Lekarską KRUS orzeczeniem z 4 stycznia 2012 r., które było podstawą do wydania na podstawie art. 21 ust. 1 i ust. 5 ustawy o u.s.r. decyzji z 10 stycznia 2013 r. odmawiającej I. P. prawa do renty rolniczej

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

Od decyzji tej wnioskodawczyni odwołała się, składając w dniu 29 stycznia 2013 r. odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł..

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

Sąd Okręgowy w Łodzi VII· Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 26 lutego 2014 r. oddalił odwołanie wnioskodawczyni (sygn. akt VIII U 456/13).

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

Od wyroku Sądu I instancji I. P. (1) złożyła apelację, którą Sąd Apelacyjny w

Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wyrokiem z 16 stycznia 2015 r. (sygn. akt III AUa 453/14).

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

W dniu 27 lipca 2015 r. I. P. wniosła skargę kasacyjną od wyroku sądu II instancji, którą rozpatrzył Sąd Najwyższy - wyrokiem z 18 października 2016 r. (sygn. akt I UK 433/15) Orzeczeniem tym uchylono zaskarżony wyrok i przekazano sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpatrzenia i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

Sąd Apelacyjny po ponownym rozpatrzeniu sprawy wydał w dniu 26 czerwca 2018 r. wyrok oddalający apelację wnioskodawczyni od wyroku z dnia 26 lutego 2014 r. (sygn. akt III AUa 1543/16).

/ bezsporne, wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16/

W dniu 8 listopada 2018 r. I. P. wniosła skargę kasacyjną od powoływanego wyroku Sądu Apelacyjnego.

/bezsportne postanowienie SN z dnia 27.08.2019 r. I UK 406/18 k. 258-259 załączonych akt III AUa 1543/16/

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2019 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia przedmiotowej skargi kasacyjnej do rozpoznania.

/bezsportne postanowienie SN z dnia 27.08.2019 r. I UK 406/18 k. 258-259 załączonych akt III AUa 1543/16/

Podczas trwającego od 2013 r. sporu sądowego pomiędzy I. P. (1), a KRUS na żadnym etapie postępowania skarżąca nie była uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym.

/bezsporne wyrok Sądu Apelacyjnego dnia 26.06.2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16, postanowienie SN z dnia 27.08.2019 r. I UK 406/18 k. 258-259 załączonych akt III AUa 1543/16/

Orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 24 sierpnia 2018 r. zaliczono I. P. (1) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności orzeczenie wydano do 30 czerwca 2019 r. W orzeczeniu wskazano iż niepełnosprawność istnieje od 20 roku życia, a stopień niepełnosprawności datuje się od 9 maja 2017 r.

/orzeczenie k. 19/

Postanowieniami z dnia 5 września 2018 r. oraz 16 stycznia 2019 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w D. działając z upoważnienia Wójta Gminy D. przyznał wnioskodawczyni odpowiednio dodatek pielęgnacyjny na okres od 1 lipca 2018r. do 31 października 2018r. i od 1 listopada 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. jako osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, której niepełnosprawność powstała do 21 roku życia oraz zasiłek stały na okres od 1 stycznia 2019r. do 30 czerwca 2019 r. jako osobie pozostającej w rodzinie całkowicie niezdolnej do pracy.

/decyzje k. 20 i 21/

W świetle zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w P. z dnia 22 lutego 2019 wnioskodawczyni była zarejestrowana w ww. urzędzie jako bezrobotna w okresach od dnia 25 maja 2005r. do 30 września 2005r. i od dnia 4 lutego 2013 r. do 9 czerwca 2015 r., w tym w okresach od 2 czerwca 2005r. do 30 września 2005r. i 12 lutego 2013r. do 11 sierpnia 2013 r. pobierała zasiłek dla osób bezrobotnych.

/zaświadczenie koperta k. 78/

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach załączonych do akt sprawy w tym wyroku Sądu Apelacyjnego dnia 26 czerwca 2018 r. k. 211 załączonych akt III AUa 1543/16 z uzasadnieniem k. 220-226 załączonych akt III AUa 1543/16 i postanowienia SN z dnia 27 sierpnia 2019 r. I UK 406/18 k. 258-259 załączonych akt III AUa 1543/16 oraz dokumentach znajdujących się w aktach KRUS, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, brak więc było jakichkolwiek podstaw do ich kwestionowania z urzędu.

Dodatkowo wskazać należy, iż ustalony w sprawie stan faktyczny był zasadniczo niesporny między stronami, a spór w sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia kwestii prawnej, czy prawo do renty wnioskodawczyni z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym winno być rozpoznawane przez pryzmat art. 21 ust. 2 pkt 5 czy art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U 2020 poz. 174 t.j.)

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r., poz. 174) renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust.2,
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Art. 21 ust. 2 ustawy stanowi, iż warunek podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres uważa się za spełniony, jeżeli okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego ubezpieczonego wynosi co najmniej:

- 1) rok - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku do 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 20 lat do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 22 lat do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 25 lat do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 30 lat.

3. Przy ustalaniu okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu zgodnie z ust. 2 stosuje się odpowiednio art. 20 ust. 1 i 2.

Przy tym w myśl art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy do przyznawania świadczeń z ubezpieczenia i do ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy regulujące przyznawanie i wypłatę odpowiednich świadczeń przysługujących pracownikom i członkom ich rodzin.

W konsekwencji przy ustalaniu prawa do renty rolniczej zastosowanie znajduje art. 58 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych który stanowi iż: 1. warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

2. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Przy tym dodatkowy warunek przypadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku rentowego lub przed dniem powstania niezdolności do pracy dotyczy wyłącznie okresu pięcioletniego, wymaganego od osób, u których niezdolność do pracy powstała powyżej 30 - ego roku życia

/III AUa 558/15 - wyrok SA Lublin z dnia 01-10-2015/

Przy ustalaniu spełnienia warunku posiadania 20 kwartałów okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego wymaganego do nabycia prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, powstałej w wieku powyżej 30 lat, mającego przypadać w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o rentę (art. 21 ust. 2 pkt 5 i ust. 8 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników - t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 292 ze zm.) nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy.

/I UZP 8/09 - uchwała SN - Izba Pracy z dnia 24-07-2009/

Ustawodawca (świadomie czy nieświadomie) warunek posiadania okresu 5 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu - rentowemu w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku odniósł tylko do ubezpieczonych, o których mowa w ust. 2 pkt 5 art. 21 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. - o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 z. zm.), czyli do takich, u których całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała powyżej 30 roku życia. Taki wymóg nie dotyczy zatem osób, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 1-4. Oznacza to, że koniecznym do wydania decyzji jest ustalenie czy u wnioskodawcy występuje całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, a jeżeli tak to czy powstała ona przed 30-rokiem jego życia. /III AUa 690/13 - wyrok SA Białystok z dnia 10-04-2014/

Na gruncie rozpoznawaj sprawy odwołująca wywiodła, iż wydana przez KRUS decyzja jest nieprawidłowa bowiem dla ustalenia prawa do renty w jej przypadku nie powinien być wymagany 5 letni okres składkowy jak przyjął organ rentowy lecz okres 2 letni gdyż niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym w jej przypadku powstała w wieku 20 lat, a nie jak przyjął organ rentowy po ukończeniu 30 roku życia..

W ocenie Sądu twierdzeniom tym przeczą ustalone w procesie okoliczności faktyczne.

Niewątpliwie wniosek o rentę rolniczą wnioskodawczyni złożyła jako osoba 54 - letnia. Wnioskodawczyni była uznana za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym w okresach pobierania renty od 1 kwietnia 1998 r. do 30 kwietnia 2005 r. i od 1 października 2005 r. do 30 listopada 2012 r.

Natomiast wiek 20 lat osiągnęła 14.06 1984r., a 30 lat 14.06.1994 r. Już zatem z tych względów nie można uznać iż wnioskodawczyni stała się całkowicie niezdolną do pracy już w wieku lat 20. Ponadto wnioskodawczyni nigdy nie kwestionowała decyzji przyznających jej prawo do renty za te okresy w zakresie stwierdzonej w nich daty powstania niezdolności Brak na to dowodów w przedstawionych Sądowi akt KRUS. W chwili obecnej zaś niedopuszczalną jest jakakolwiek reasumpeja tych orzeczeń przez wyciąganie wniosków odmiennych.

Nie należy też tracić z pola widzenia iż w świetle prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego dnia 26 czerwca 2018 r. - od 1 grudnia 2012 r. wnioskodawczyni z uwagi na posiadane schorzenia nie była osobą całkowicie niezdolną do pracy w posiadanym przez siebie gospodarstwie rolnym.

W myśl art. 365 § 1 kpc. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Związanie stron, o którym mowa w powołanym przepisie, polega na związaniu tych osób dyspozycją zawartej w sentencji wyroku skonkretyzowanej, zindywidualizowanej i trwałej normy prawnej wywiedzionej przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych. Inne sądy, organy państwowe oraz organy administracji publicznej, rozstrzygające w sprawach innych niż karne, są związane prejudycjalnie, czyli nie mogą dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia niż zawarta w prejudycacji, ale także nie mogą dokonać odmiennych ustaleń faktycznych. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że moc wiążąca orzeczenia odnosi się tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia (wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, Lex nr 402284). Nie mają zatem mocy wiążącej ani poglądy prawne wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia (wyrok SN z dnia 13 marca 2008 r., III CSK 284/07, Lex nr 380931), ani motywy i ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu (wyrok SN z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, Lex nr 345525). Według Sądu Najwyższego, przedmiotem prawomocności materialnej jest bowiem ostateczny rezultat rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do niego doprowadziły. Sąd przy wydaniu wyroku nie jest związany zarówno ustaleniami faktycznymi poczynionymi w innej sprawie, jak i poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego w niej wyroku (wyrok SN z dnia 21 czerwca 2007 r., IV CSK 63/07, Lex nr 485880). Natomiast zawarte w uzasadnieniu orzeczenia motywy rozstrzygnięcia mogą mieć znaczenie dla ustalenia zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, czyli granic prawomocności materialnej orzeczenia w rozumieniu art. 365 § 1 (tak wyrok SN z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 20). Nie zmienia to jednak faktu, że określone w art. 365 KPC związanie stron, sądów i innych podmiotów i osób treścią prawomocnego orzeczenia wyraża nakaz

przyjmowania przez nie, że w objętej nim sytuacji stan prawny przedstawiał się tak, jak to wynika z sentencji wyroku (wyr. SN z 23.6.2009 r., II PK 302/08, L.; wyr. SN z 15.11.2007 r., II CSK 347/07, L.).

W kontekście powyższego, brak podstaw do uwzględnienia twierdzeń odwołującej co do faktycznego powstania jej całkowitej niezdolności do pracy już przed 20 rokiem życia. Na kanwie tego procesu powódka tej okoliczności nie zgłaszała i nie wywodziła, natomiast w wyżej wskazanym przedmiocie Sąd Apelacyjny doszedł do wniosków z goła odmiennych, a Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie miał prawa do czynienia w tym zakresie ustaleń przeciwnych.

Tym samym konstatacja organu rentowego mająca swój wyraz w zaskarżonej decyzji, iż całkowita niezdolność do pracy wnioskodawczyni powstała po 30 roku życia, a co za tym idzie wnioskodawczyni była zobligowana wykazać wymagany 5 letni okres składkowy i nieskładkowy w dziesięcioleciu poprzedzającym zgłoszenie wniosku o rentę jest ze wszech miar prawidłowa.

Oceny tej nie zmienia okoliczność, iż niezdolność ta miała charakter ponowny. Skoro bowiem wnioskodawczyni odzyskała całkowitą zdolność do pracy od dnia 1 grudnia 2012 r. - na co wskazuje powoływany już wyrok- choćby okresowo niezdolność do pracy miała te same podstawy opierała się na tożsamy schorzeniach- to z uwagi właśnie na poprawę stanu zdrowia i odzyskanie możliwości pracy w gospodarstwie nie można uznać, iż każdorazowo niezdolność powstała z datą pierwszego okresu tej niezdolności. Ponadto co już podniesiono w realiach niniejszej sprawy I. P. po raz pierwszy została uznana za całkowicie niezdolną do pracy od 1 kwietnia 1998 r. a więc już po 20 roku życia.

Bez wpływu na wynik rozstrzygnięcia pozostaje też fakt, iż z przedłożonego w procesie orzeczenia (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 24 sierpnia 2018 r. wynika iż niepełnosprawność I. P. istnieje od 20 roku życia, a stopień niepełnosprawności datuje się od 9 maja 2017 r., nadto okoliczność, iż postanowieniami z dnia 5 września 2018 r. oraz 16 stycznia 2019 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w D. działając z upoważnienia Wójta Gminy D. przyznał wnioskodawczyni odpowiednio dodatek pielęgnacyjny na okres od 1 lipca 2018r. do 31 października 2018r. i od 1 listopada 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. jako osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, której niepełnosprawność powstała do 21 roku życia oraz zasiłek stały na okres od 1 stycznia 2019r. do 30 czerwca 2019 r. jako osobie pozostającej w rodzinie całkowicie niezdolnej do pracy.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż odwołująca nie zauważa, że wskazane orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wskazuje jedynie na określony stan zdrowia wnioskodawczyni, nie zaś na jej wpływ na zdolność do pracy w gospodarstwie rolnym.

Podkreślenia wymaga, iż pojęcie niepełnosprawności na gruncie ustawy z dnia 27.08.1997 r. (Dz.U 2020 poz. 426) o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie pokrywa się z pojęciem niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy emerytalnej. W wyroku z dnia 20 sierpnia 2003 r. (II UK 386/02 OSNP 2004/12/213), Sąd Najwyższy odnosząc się do obu pojęć wskazał, iż na gruncie obowiązującego prawa nie ma podstaw do ich utożsamiania. Różnice występują zarówno w płaszczyźnie definicyjnej (pojęcie niezdolności do pracy, zawarte w ustawie o emeryturach i rentach z FUS jest inne niż pojęcie niepełnosprawności, zawarte w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych), jak i w zakresie orzekania o każdym z tych stanów. Są one też przesłanką do przyznania innego rodzaju świadczeń (uprawnień). Niepełnosprawność sama przez się nie zawsze uniemożliwia świadczenie pracy. Bezpodstawne jest stanowisko jakoby podobne były przesłanki z jednej strony orzekania o niepełnosprawności, a z drugiej strony ustalania niezdolności do pracy jako jednego z warunków świadczeń rentowych z prawa ubezpieczenia społecznego. Niepełnosprawność jako przesłanka materialnoprawnych i proceduralnych mechanizmów rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz szczególnej ochrony zatrudnienia, stanowi odrębny przedmiot regulacji w obrębie prawa socjalnego (por. z

27 sierpnia 1997 r.). Odrębności tej nie usuwają, wynikające z art. 5 ustawy z 27 sierpnia 1997 r., normatywne ustalenia skutków w zakresie rehabilitacji w odniesieniu do orzeczeń lekarza orzecznika ZUS o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy. Z tego powodu osoby, w stosunku do których wydane zostały orzeczenia o niezdolności do pracy są traktowane na równi z osobami uzyskującymi specjalną ochronę prawa socjalnego z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia w szczególnych warunkach. Nie ma natomiast podstawy prawnej stanowisko jakoby ustalenie warunków

do świadczeń rehabilitacyjnych i szczególnego zatrudnienia powodowało równocześnie konsekwencje prawne w zakresie świadczeń przewidzianych ustawą emerytalno-rentową /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2004 r. II UK 68/04 LEX nr 979180/. Osoba, która ze względów dotyczących rehabilitacji uzyskała minimum orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie staje się tylko z mocy tego orzeczenia osobą całkowicie niezdolną do pracy, z pominięciem warunków całkowitej niezdolności do pracy określonych w ustawie z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2010 r. III UK 60/09 LEX nr 585847/. Powyższe należy odnieść odpowiednio do warunków całkowitej niezdolności określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników. Tym samym i ta okoliczność pozostaje bez wpływu na wynik rozstrzygnięcia.

Również wydane decyzje Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w D. w przedmiocie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego i zasiłku stałego nie mogą wpłynąć na wynik sprawy. Jak już bowiem podniesiono ochrona wynikająca z prawa socjalnego nie może wpływać na spełnienie warunków całkowitej niezdolności do pracy i rzutować na prawo do renty, które to warunki w rozpoznawanej sprawie określa ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Reasumując, Sąd Okręgowy zgadza się z organem rentowym, iż do ubezpieczonej znajdował zastosowanie art. 21 ust. 2 pkt 5 w zw. z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. art. 58 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioskodawczyni w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę tj. od 27 listopada 2008 r. do 26 listopada 2018 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym rolników w okresach od 1 czerwca 2015r. do 26 listopada 2018 r. 3 lata 5 miesięcy i 26 dni i w czasie udowodnionego w toku procesu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 12 lutego 2013r. do 11 sierpnia 2013r. – 5 miesięcy i 27 dni. Tym samym nie udowodniła wymaganego do przyznania prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy okresu 5 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu.

Mając na względzie wymienione wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu orzeczono na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714) uwzględniając zwrot stawki podatku VAT.

J.L.